

Halina Wojciechowska

Świebie, st. 16, gm. Wielowieś, woj.
katowickie, AZP 92-43/-

Informator Archeologiczny : badania 26, 43

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Świebie, st. 16
gm. Wielowieś, woj. katowic-
kie
AZP 92-43/—

Muzeum w Gliwicach

Badania prowadziła mgr Halina Wojciechowska. Finansowane przez Muzeum w Gliwicach. Dwudziesty szósty sezon badań. Cmentarzysko kultury lużyckiej, okres halsztacki.

Cmentarzysko o birtualnym obrządku zajmuje obszar ok. 1 ha. Położone jest w odległości 1,5 km na północ od wsi, na skraju lasu, na wydmie porośniętej sosnami, po prawej stronie drogi do leśniczówki. Do tej pory wyeksplorowano tu 576 pochówków.

W 1992 r. odkryto 12 grobów, w tym 9 szkieletowych i 3 ciałopalne (2 popielnicowe i 1 jamowy). Wśród pochówków szkieletowych 8 to groby osób dorosłych, a jeden dziecka. Jamy grobowe miały kształt wydłużonego na linii północ-południe prostokąta bądź owalu. Boki jamy okładano kamieniami. Zmarłego składano w pozycji wyprostowanej, na wznak, z rękami wyciągniętymi wzdłuż ciała, głową na północ. Tylko jeden pochówek nie otrzymał wyposażenia, w pozostałych wystąpiły naczynia gliniane (garnki, misy, czepaki, czarki, naczynia wazowate), ozdoby z brązu i żelaza (zawieszki skroniowe, diademy z guziczków brązowych, kółka, naszyjniki, szpile, bransolety, nagolenniki), paciorki z bursztynu i fajansu, niektóre inkrustowane. Z narzędzi znaleziono noże żelazne z trzonkiem. Na szczególną uwagę zasługuje grób 574. Był przykryty brukiem z 4 warstw kamieni, przy którym znajdowały się naczynia wazowate przykryte plackiem i misa ze znakiem krzyża na dnie przykryta przykrywką. W jamie znajdował się pochówek z bardzo bogatym wyposażeniem w ozdoby z brązu i żelaza (diadem, zawieszki, naszyjnik z blachy, szpila, paciorki, podwójne bransolety i nagolenniki).

Cmentarzysko należy do podgrupy gliwicko-częstochowskiej grupy górnośląsko-małopolskiej kultury lużyckiej. Datowane jest na okres halsztacki.

Materiały znajdują się w Dziale Archeologii Muzeum w Gliwicach.

Przedostatni sezon badawczy.

Tarnobrzeg, st. 5
AZP 92-73/45

Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej Katedra Archeologii w Lublinie
Konserwator Zabytków Archeologicznych w Tarnobrzegu

Badania prowadzili doc. dr Jan Gurba, mgr Marek Florek (autor sprawozdania), mgr A. Zakościelna i mgr P. Bargiel. Finansowane przez Urząd Miasta w Tarnobrzegu. Pierwszy sezon badań. Osada grupy tarnobrzezkiej kultury lużyckiej z okresu halsztackiego.

Badania miały charakter sondażowy. Założono 2 wykopy o łącznej powierzchni 40 m². Odsłonięto pozostałości 8 jam różnej wielkości. Zarysy obiektów były czytelne dopiero na gł. 60-80 cm. Ze względu na ich jedynie fragmentaryczne odsłonięcie (tylko jedna jama została przebadana w całości) trudno określić ich charakter i funkcję, niemniej wydaje się, że 2 z nich (nr 2 i 8), prostokątne w planie, o wymiarach ok. 4 x 3 m, mogą stanowić pozostałość większych obiektów mieszkalnych bądź gospodarczych. W wypełniakach oraz warstwie kulturowej nad nimi znaleziono bardzo liczne fragm. ceramiki, kości zwierzęce, przedmioty metalowe oraz pojedyncze przepalone kości ludzkie. Wśród ceramiki dominują różnej wielkości garnki jajowate z obmazywanymi bądź chropowacnymi brzuściami, zdobione odciskami paznokciowymi, dołkami palcowymi, karbowanymi listwami plastycznymi i guzkami oraz dziurkami pod krawędzią. Drugą pod względem liczebności grupę stanowią talerze-placki, gładkie oraz zdobione nacięciami, dołkami palcowymi, szczypianiami, często z dziurkami. Poza nimi wystąpiły misy na nóżkach, wazy o ostro załamanym brzuścu zdobione grupami kresek, naczynia dwustożkowate z prostą szyjką i kubki.